

M Ø T E

i EØS-utvalget

tirsdag den 7. juni 2005 kl. 15.15

Møtet ble ledet av EØS-utvalgets 2. nestleder, *Åslaug Haga*.

Til stede var: Åslaug Haga, Haakon Blankenborg, Julie Christiansen, Bjørn Jacobsen, Oddvard Nilsen, Lars Rise, Finn Martin Vallersnes, Gunhild Øyangen, Vidar Bjørnstad, Gunn Karin Gjøl, Reidar Sandal, Grethe Fossli, Torbjørn Hansen og May-Helen Molvær Grimstad.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Utenriksminister Jan Petersen.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Ekspedisjonssjef Oda Sletnes, Utenriksdepartementet, avdelingsdirektør Siri Sletner, Utenriksdepartementet og underdirektør Else Underdal, Utenriksdepartementet.

Videre var til stede komiteens faste sekretær, Christian Syse.

D a g s o r d e n :

1. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 10. juni 2005. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 31. mai d.å., med oversikt over de relevante rettsaker
2. Eventuelt

Fung. leder: Jeg vil først gi ordet til utenriksministeren for et innledende innlegg.

Er det imidlertid noen som har saker til eventuelt? – Det ser det ikke ut til å være. Da gir jeg ordet til utenriksministeren.

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg vil gjerne si noen ord om EØS-finansieringsordningene.

Siden jeg redegjorde i EØS-utvalget i fjor om finansieringsordningene, har vi fremforhandlet og undertegnet styringsdokumenter for 11 av de 13 mottakerlandene. Kun Ungarn og Hellas gjenstår. Prosessen forventes avsluttet før sommerferien.

Det er meget stor interesse i Norge for de nye finansieringsordningene. Det har vært gjennomført konsultasjoner og informasjonsmøter med berørte norske miljøer, også representanter for norsk næringsliv, for å legge til rette for samarbeid der det er naturlig. Det er holdt lanseringsseminarer i mottakerlandene der flere hundre norske aktører har fått anledning til å møte mulige samarbeidspartnere.

Selv om det er myndighetene i mottakerlandene som har ansvaret for å fremme forslag og gjennomføre tiltak under ordningene, har langt de fleste mottakerland uttrykt ønske om å benytte midler til å styrke samarbeidet med Norge og trekke på norsk kompetanse der det er naturlig. Mottakerlandenes prioriteringer spenner vidt og dekker bl.a. miljø og bærekraftig utvikling, kulturarven, helse og barn, kommunal og regional utvikling og forskning og akademisk samarbeid.

Finansieringsordningene blir et av våre viktigste virkemidler for å styrke det bilaterale samarbeidet med de ny EU-landene, selv om samarbeid med norske aktører ikke er en forutsetning for å gi støtte under ordningene.

Mange mottakerland har også gitt uttrykk for ønske om å styrke de frivillige organisasjonene. Blant annet vil de fleste land opprette egne NGO-fond. Polen sikter mot å etablere et slikt fond i størrelsesordenen 300 mill. kr.

Fra norsk side har vi understreket betydningen av god forvaltning, åpenhet og kontroll, og det er utarbeidet et detaljert regelverk for å ivareta disse forholdene. Ansvaret for gjennomføringen ligger på mottakerlandenes myndigheter, som vil måtte tilbakebetale støtten dersom uregelmessigheter avdekkes. Det er allikevel ingen tvil om at det er forbundet med risiko å bruke midler i et såpass stort omfang i disse landene.

Nå starter gjennomføringen. Den tsjekkiske republikk var det første landet som lyste ut midler den 18. mai. Slovenia fulgte etter den 31. mai. Vi forventer utlysninger i flere mottakerland i løpet av sommeren, og behandlingen av søknader vil komme i gang utover høsten.

Så noen ord om EØS-rådets møte 14. juni. På dette møtet i Luxembourg vil jeg, siden Norge har formannskapet i EFTA/EØS-kretsen, redegjøre for EØS-samarbeidet. Selv om samarbeidet fungerer godt og tjener norske interesser, er det min erfaring at vi etter EU-utvidelsen må arbeide hardere enn før for å informere relevante motparter

på EU-siden om våre rettigheter på det indre marked. Det er en løpende utfordring å sikre EFTA/EØS-statene deltakelse i nye EU-programmer og samarbeidsfora. Våre største problemer ligger som kjent på de områder EØS-avtalen ikke gir full frihandel, nemlig markedsadgangen for fisk. I EØS-rådet vil jeg derfor også benytte anledningen til å nevne laksesaken. Gjennom 15 år har vi erfart at EU bruker handelspolitiske tiltak for å begrense våre muligheter til å konkurrere på EU-markedet. Det er helt uakseptabelt, og Regjeringen vil, etter konsultasjoner med næringen, slik jeg ser det nå, etter alt å dømme måtte ta laksesaken til WTO, fordi vi mener de vedtatte antidumpingtiltakene fra EUs side ikke er i samsvar med WTOs regelverk.

Det var mine to hovedpoeng.

Fung. leder: Da sier vi takk til utenriksministeren. Er det noen synspunkter eller kommentarer?

Haakon Blankenborg – vær så god.

Haakon Blankenborg (A): Eg har berre ein kort kommentar til finansieringsmekanismen og finansieringsordningane. Det har vel vore nemnt i forbifarten i ein del innstillingar, men vi støttar fullt ut det opplegget som Regjeringa har lagt opp til for å bruke midlane til å styrkje bilaterale kontaktar, sjølv om det ikkje står i overskrifta til mindretalet. Vi støttar fullt ut det opplegget som er presentert.

Fung. leder: Er det andre synspunkter eller kommentarer? – Det er det ikke. Har du behov for å kommentere støtten, utenriksminister?

Utenriksminister Jan Petersen: Egentlig ikke. Jeg vil bare legge til at det er klart at det er en utfordring for oss å gjøre dette fokusert på Norge, for det er jo en del av EUs utvidelsesavtale og en del av våre bidrag til de nye landene. Jeg synes derfor at det har vært bra at vi har greid å få såpass inngrep med bruken av det, at det nettopp vil være mulig å få norske interesser også inn. Jeg tror det blir gjort på en slik måte at mottakerlandene også føler at de er tjent med det. Det er jo hele poenget. Jeg setter pris på merknaden.

Fung. leder: Flere har ikke bedt om ordet til utenriksministerens innledning.

S a k n r . 1

Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 10. juni 2005. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 31. mai d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.

Fung. leder: Er det noen synspunkter, spørsmål eller kommentarer til rettsaktene? – Det er det ikke.

S a k n r . 2

Eventuelt

Fung leder: Det er ingen saker under Eventuelt.

Møtet hevet kl. 15.25.